

Herdenking Slag om de Schelde

VOOR ALTIJD ZOUT IN DE MUREN

Wie op Walcheren in een oud huis woont, woont waarschijnlijk in een 'waeter'uus'. Dat is een huis dat aan het eind van de Tweede Wereldoorlog lange tijd in het zoute zeewater heeft gestaan. Dat zout is in de muren getrokken en dat krijg je er nooit meer uit. Ook anno 2017 zijn de muren van zulke waterhuizen daardoor nog altijd vochtig en amper te bepleisteren. De huizen stonden in het water omdat de Walcherse dijken waren kapotgeschoten om het eiland van de Duitsers te kunnen bevrijden. Die inundatie was onderdeel van een van de grootste veldslagen uit de Nederlandse geschiedenis. De Slag om de Schelde, die in het najaar van 1944 plaats vond, wordt aanstaande zaterdag herdacht.

Na de grote geallieerde landingen in Normandië, was de Slag om de Schelde de grootste en meest beslissende veldslag aan het eind van de Tweede Wereldoorlog. De geallieerde opmars stakte in september 1944; de aanvoerlijnen vanuit de Normandische havens waren te lang geworden en de legers daardoor te langzaam. De verovering van de

Westerschelde, de vaarroute naar de grote havens van Antwerpen werd daarom cruciaal voor de bevrijding van heel West-Europa.

Invasie

Er is wekenlang hevig gevochten om Zeeuws-Vlaanderen. Daarna volgde een opmars via West-Brabant en Zuid-Beveland richting Walcheren. Na de landing in Normandië werd voor een tweede keer de Duitse Atlantikwall aangevallen met een invasie. Dit keer in Westkapelle en Vlissingen. Daartoe werd Walcheren, dat door de Duitsers in een complete vesting was veranderd, onder water gezet door de dijken te bombarderen.

Onnodige strijd

De slag werd voornamelijk door Canadezen geleverd, die in Zeeland enorme verliezen hebben geleden. Voor hen werd het veruit het bloedigste hoofdstuk van de hele Tweede Wereldoorlog. Volgens veteranen die zowel in Normandië als op Walcheren hadden gevochten, was de strijd om Walcheren zelfs heviger dan die in Normandië.

Toch wordt de Slag om de Schelde lang niet zo uitgebreid herdacht als de invasie van Normandië of de Slag om Arnhem. Dat komt omdat de veldslag te vermijden was geweest als het geallieerde opperbevel eerder dat jaar niet een aantal verkeerde prioriteiten had gesteld. Het was dan ook geen strijd om trots op te zijn, al werd deze uiteindelijk wel gewonnen. Er sneuvelden ongeveer 15.000 militairen en 2.000 burgers.

Twee herdenkingen

Onder de naam Canadays wordt in oktober en november stilgestaan bij de Canadese inzet in en om Zeeland. Op zaterdag 28 oktober wordt de Slag om de Schelde twee plaatsen herdacht. 's Ochtends is er een plechtigheid bij oorlogsmonument Sloedam en 's middags wordt de invasie van Vlissingen herdacht bij 'Uncle Beach' ter hoogte van de Oranjemolen. Omdat de Slag om de Schelde zo cruciaal was voor de bevrijding van West-Europa maar tot dusver altijd relatief onbekend is gebleven, worden plannen gemaakt in 2019, 75 jaar na de slag, veel aandacht aan de herdenking te besteden.